

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طلاق زنان

ارزش‌ها، ضد ارزش‌ها و نگاه اجتماع

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی انقلاب فرهنگی

شورای فرهنگ عمومی

شورای فرهنگ عمومی استان فارس

سرشناسه	: خوش اقبال، غلامرضا، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: طلاق زنان: ارزش‌ها، ضد ارزش‌ها و نگاه اجتماع / غلامرضا خوش اقبال، فاطمه باقری؛ ویراستار حکیمه زارع.
مشخصات نشر	: شیراز: گنج علم، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۵ ص.
شابک	: 978-622-6085-36-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۲۴ - ۱۲۵.
موضوع	: طلاق
موضوع	: Divorce
موضوع	: طلاق -- جنبه‌های جامعه‌شناختی
موضوع	: Divorce -- Sociological aspects
موضوع	: طلاق -- داستان
موضوع	: Divorce -- Fiction
شناسه افزوده	: باقری، فاطمه، ۱۳۶۲ -
رده بندی کنگره	: HQ۱۴۱۳۹۷۸ ۱۳۹۷ط۸خ/
رده بندی دیویی	: ۳۰۶/۸۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۳۰۴۵۹۳

طلاق زنان

ارزش‌ها، ضد ارزش‌ها و نگاه اجتماع

غلامرضا خوش اقبال

فاطمه باقری

طلاق زنان

ارزش‌ها، ضد ارزش‌ها و نگاه اجتماع

نویسنده: فاطمه باقری - غلامرضا خوش اقبال

ویراستار: حکیمه زارع

صفحه آرا: گلنوش بروسان

طراح جلد: مریم مظفری

ناظر چاپ: مهدی کریم‌پور اصطهباناتی

ناشر: گنج علم

چاپ اول: تابستان ۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۸۵-۳۶-۶

بها: ۱۹۰۰۰ تومان

آدرس: شیراز، پارامونت، ابتدای خیابان قصردشت، کوچه ۱، پلاک ۱

انتشارات گنج علم

تلفن: ۰۷۱۳۲۳۰۴۰۱۷

آدرس سایت: www.gpub.ir

ایمیل: Ganjelmpub@gmail.com

«کلیه ی حقوق چاپ و نشر محفوظ و متعلق به ناشر است.»

این اثر، مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کسی تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف (ناشر) نشر یا پخش و عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

سخن آغازین	۱
مقدمه	۷

فصل اول – کلیات و مفاهیم

نظام ارزشی جامعه ایران	۱۵
------------------------	----

فصل دوم – مکتب‌های حقوقی مؤثر در آزادی‌ها و ساختار حکومت

دلایل طلاق	۲۵
مهاجرت	۲۹
سردی روابط بین زوجین	۴۵
خیانت	۶۱
دخالت خانواده	۷۶
اعتیاد	۸۹
ناسازگاری اخلاقی	۱۰۱

کلام آخر	۱۱۵
----------	-----

فهرست منابع	۱۲۳
-------------	-----

سخن آغازین

تاریخ ایران بزرگ همیشه توأم با فرهنگی غنی بوده است. این کشور همواره با پشتوانه‌های فرهنگ عامه‌ی مردم متمدن و ادیب توانسته است راهی ژرف را در منظرگاه تاریخی، زمانی و مکانی دنبال کند.

هرکدام از کشورهایی که از این نوع ویژگی برخوردار نباشند چشم به داشته‌های ما دوخته و راهی برای نفوذ به این تمدن در ذهن می‌پروراندند.

این نگاه چه برای دریافت منافع ارضی و چه منافع فرهنگی باشد از هر دو سوی کار می‌تواند دارای نکات مهمی باشد. فرهنگ مردم شامل مجموعه باورها، عادت‌ها، آداب و رسوم، جشن‌ها، بازی‌ها و سرگرمی‌ها، افسانه‌ها، ترانه‌ها، مثل‌ها، و چیستان‌هاست که حوزه گسترده و چارچوب ناپذیری دارد.

این فرهنگ سیال و پویاست، در تحول همیشگی و بازآفرینی است و با نیازها و موقعیت‌های تازه همسویی و هماهنگی دارد، به اشخاص و گروه‌های خاص وابسته نیست. حرکت فرهنگ سازی حرکتی جمعی بوده بگونه‌ای که در طول تاریخ همگان سازنده‌ی آن هستند.

فرهنگ شامل دو بخش کلی عناصر مادی و عناصر معنوی است و هرکدام می‌تواند دارای زیرشاخه‌هایی باشد.

عناصر مادی مانند ابزارها (آلات موسیقی، ابزارهای جنگی، وسایل نقلیه و ابزارهای کشاورزی و...)؛ مسکن (بناها و شهرها و...)؛ خوراک (انواع غذاها، نوشیدنی‌ها و داروها و...)؛ پوشاک (انواع لباس‌ها، کفش‌ها، کلاه‌ها، لباس‌های جنگی و...)؛ پیشه‌ها و مشاغل، اقتصاد و معیشت و عناصر معنوی مانند آداب و رسوم (سفره‌ها، سوگواری‌ها، مراسم عروسی و آداب زیارت و...)؛ آیین‌های ملی و مذهبی (عیدقربان، چهارشنبه‌سوری و نوروز و سیزده به در و...)؛ هنرهای قومی (موسیقی، رقص، صنایع دستی، هنرهای نمایشی و...)؛ سرگرمی‌ها (بازی‌ها، فال و...)؛ ادبیات عامه (افسانه‌ها، ترانه‌ها، مثل‌ها و...)؛ زبان عامه (مناجات، اصطلاحات، مثل‌ها و...)؛ زندگی اسرارآمیز (جادو و جنبل، شیوه‌های جلب محبت و...)؛ آموزش و تربیت؛ باورها و عقاید هستند.

با عنایت به این موضوع اندیشه‌ی فرهنگ زندگی می‌تواند به‌عنوان مهمترین عناصر معنوی خود را معرفی کند. بدون شک یکی از مهمترین عناصر معنوی در زندگی بشر هم‌زیستی اولیه و ازدواج است.

این مهم‌ترین توجه را از سوی روانشناسان و جامعه‌شناسان در دنیای امروز به خود جلب کرده است. پژوهش‌های متعددی در این خصوص در جوامع مختلف صورت گرفته که هرکدام نشان از فرهنگ ملت‌ها دارند و بدون شک با آن‌همه عناصر متفاوت معنوی و مادی که نقش بسزایی در ساختن فرهنگ دارد، از اهمیت بالایی برخوردار است.

در ایران ما از سال‌های دور با توجه به زمان و مکان، این عناصر تغییرپذیر بوده و خواهد بود. این جریان از هر سویی می‌تواند نقاط قوت و ضعفی برای ما باشد.

نقاط قوت به دلیل آنکه این فرهنگ غنی، داشته‌هایی دارد که سال‌هاست خوراک‌های فرهنگی و هنری جهان را در فرادستها تهیه کرده که نشانه‌های آن مشهود و مبرهن است. نقاط ضعف به دلیل آنکه واکاوی راه‌های نفوذ و ضربه به این فرهنگ را با راهکارها و مسیرهایی که برنامه‌ریزی می‌کنند درک کرده و تأثیر منفی خود را بر آن خواهند داشت.

تثنت فرهنگی غالب در این اجتماع خود بزرگ‌ترین آسیب برای این فرهنگ خواهد بود. این زوایای پنهان کم نیستند و می‌بایست با شناسایی آن‌ها و با پژوهش و کوشش‌های پژوهش‌گران بدان پرداخت تا ضمن حفظ و معرفی آن به نسل‌های آینده بتوان عمق و اهمیت آن را برای مردم روشن کرده و ثبات معنوی و فکری آن را به نظاره نشست. یکی از مهمترین ابعاد فرهنگی در جامعه فرهنگ زیستن و نیز سبک و آداب و رسومی است که به‌عنوان فرهنگ عامیانه معرفی می‌شود. این فرهنگ می‌تواند عنوانی از فرهنگ عامه باشد که مجموعه‌ای کامل از همه روش‌های زندگی را در خود دارد. یکی از این عناصر در اجتماع گذشته تا به امروز باهم زیستن و تشکیل خانواده است. تشکیل خانواده با ازدواج خود یکی از جریان‌های بزرگ خورده فرهنگ‌هایی است که تأثیر بسیار بالایی در ساختن اجتماع و فرهنگ‌های اجتماعی در جوامع مختلف دارد.

شاید به جرات بتوان گفت بیشترین جریان‌های عناصر معنوی می‌تواند دست مایه‌هایی باشد که قسمتی از آن کوچک‌ترین اجتماع در امر ازدواج و باهم زیستن را به خود اختصاص داده است. همه عناصر موجود دست مایه‌هایی را خواهد ساخت تا این خرده فرهنگ‌ها بتوانند رشد یافته و فرهنگی دگرگونه را راهبری کنند. این جریان از گذشته تا به امروز همراه هر نسلی خواهد بود و تا رسیدن به دنیای صنعتی و مدرنیته نیز با باورهای مردمان هر سرزمین یکی شده است.

ایران ما با تنوع فرهنگی بسیار بالا از سویی و با رسوم دیرینه‌ای که از مهمترین عناصر معنوی فرهنگ هستند از سویی دیگر پر بهره‌ترین تنوع فرهنگی را در خود جای داده است.

بدون شک این تنوع می‌تواند پیامدهایی را به دنبال داشته باشد که در دنیایی پر از رنگ و لعاب و پر زرق و برق خود نوعی ضد فرهنگ تلقی خواهد شد. پیشرفت‌ها و آسایش‌های بشر امروز و همچنین نزدیکی آن‌همه هجمله‌هایی که در دنیای مدرن لطمه‌هایی جبران‌ناپذیر را به خانواده وارد کرده که باید با نگاهی نو به آن‌ها پرداخت. پرداختن به امر ازدواج شاید به نظر مهم باشد اما با در نظر گرفتن مشکلات و آسیب‌هایی که در چند سال گذشته به هر دلیل ممکن در جامعه‌ی اصیل ما رخ داده است